MILIEUHANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

nr. MHHC/M/1516/0065 van 3 maart 2016
in de zaak 14/MHHC/99-M

In zake : [redacted]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Luc WILLEMS
met kantoor te 2900 Schoten, Pasteurlaan 14
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

het VLAAMSE GEWEST
vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, ten verzoeke van de Vlaamse Minister voor Omgeving, Natuur en Landbouw

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Jan BERGE
met kantoor te 3000 Leuven, Naamsestraat 165
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 30 oktober 2014, strekt tot de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke entiteit AMMC van 24 september 2014 met kenmerk 11/AMMC/348-M/TR/TVL.

De bestreden beslissing legt aan verzoekende partij twee alternatieve bestuurlijke geldboetes op. De eerste boete van 341 euro, hetzij 62 euro vermeerderd met de opdeciemen, wordt opgelegd wegens het lozen van septisch materiaal in oppervlaktewater, met name in een gracht. De tweede boete van 2.376 euro, hetzij 432 euro vermeerderd met de opdeciemen, wordt opgelegd wegens het lozen via een opvangput van reinigingswater en lekvloeistoffen van zuigdarmen in dezelfde gracht, zonder vergunning voor lozing van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.
Middels aangetekend schrijven met ontvangstbewijs van 4 november 2014 nodigt de griffie verzoekende partij uit om haar inleidend verzoekschrift van 30 oktober 2014 te willen regulariseren.

In het kader van het verzoek tot regularisatie voegt verzoekende partij middels aangetekend schrijven van 7 november 2014 onder meer een beslissing van haar raad van bestuur van 5 november 2014 toe aan het dossier, evenals een uittreksel uit het Belgisch Staatsblad van 10 oktober 2007 houdende "*aanpassing van de statuten aan huidig wetboek van vennootschappen, kapitaalverhoging en omzetting naar euro*".

2.
Verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en het administratief dossier neergelegd. Verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend. Verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

3.
Bij beschikking 14/MHHC/99-M/B1 van 4 december 2015 stelt de kamervoorzitter, in toepassing van artikel 14, §1, lid 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 27 mei 2011 houdende vaststelling van de rechtspleging voor het Milieuhandhavingscollege (hierna Procedurebesluit), dat het beroep zal worden behandeld op de zitting van 14 januari 2016.

4.
De partijen zijn opgeroepen voor de zitting van 14 januari 2016.

Bestuursrechter Pascal LOUAGE heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Luc Willems, die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Amelia Vangronsveld, die loco advocaat Jan Bergé verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

De vordering tot vernietiging wordt behandeld en de debatten worden gesloten.

III. FEITEN

1.
Verzoekende partij exploiteert onder de benaming '[redacted]' een inrichting voor het ophalen van septisch materiaal. Zij beschikt daarvoor over een milieuvergunning van de deputatie van 26 mei 2005.

2.
In het kader van een ambtshalve controle, naar aanleiding van een klacht betreffende een illegale lozing van septisch materiaal door een tankwagen van verzoekende partij in een gracht achter haar exploitatieperceel, in strijd met artikel 2 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging (hierna Oppervlaktewaterenwet), wordt door een lokale toezichthouder (hierna de verbalisant) het volgende vastgesteld:

> "…

<u>Vaststellingen</u>
In mijn functie van gemeentelijk toezichthoudend ambtenaar op de naleving van de milieuhygiëne … heb ik op 16/02/2011 volgende vaststellingen gedaan.
…
Ter hoogte van het perceel van [redacted] is duidelijk vast te stellen dat er vanop 2 plaatsen op dit perceel septisch materiaal in de gracht is geloosd. Er is geen vlotte doorstroming van water meer mogelijk en het ruikt er naar septisch materiaal.
…
Bij het [redacted] … tref ik de zaakvoerder, de heer [redacted], aan op zijn terrein. Ik confronteer hem met de klacht. De heer [redacted] doet of hij van niets weet en zegt dat hij het moet navragen bij zijn chauffeurs. Ik begeef mij samen met de zaakvoerder naar de 2 plaatsen via welke het septisch materiaal in de gracht is geloosd.

De zaakvoeder wordt verzocht de gracht te ruimen achter zijn perceel. De zaakvoerder verklaart zich akkoord om de gracht met een kraan te ruimen en zegt dat hij ook de hopen septisch materiaal die achter zijn gebouw liggen zal laten weghalen.
…"

Deze vaststellingen worden opgenomen in een aanvankelijk proces-verbaal nr. AN.64.L3.001354/2011 van 21 februari 2011, dat wordt gesloten op 21 februari 2011, aan de overtreder en aan het parket wordt verzonden op 22 februari 2011 en door het parket wordt ontvangen op 24 februari 2011

3.
Middels schrijven van 7 maart 2011, ontvangen op 11 maart 2011, meldt de procureur des Konings te Antwerpen aan de gewestelijke entiteit AMMC dat het milieumisdrijf niet strafrechtelijk zal worden behandeld.

4.
Middels schrijven van 8 april 2011 stelt de gewestelijke entiteit verzoekende partij in kennis van haar voornemen om naar aanleiding van het proces-verbaal van 21 februari 2011 desgevallend een alternatieve bestuurlijke geldboete op te leggen, al dan niet vergezeld van een voordeelontneming. Verzoekende partij wordt daarbij tevens uitgenodigd om haar schriftelijk verweer mee te delen, eventueel vergezeld van een vraag om dit verweer mondeling toe te lichten.

5.
In het kader van een ambtshalve controle, naar aanleiding van de melding van voormelde lokale toezichthouder dat er sinds haar proces-verbaal van 21 februari 2011 wegens het lozen door verzoekende partij van septisch materiaal in de gracht recent opnieuw in de gracht werd geloosd, wordt door een toezichthouder van de afdeling milieu-inspectie (hierna de verbalisant) het volgende vastgesteld:

"<u>vaststellingen</u>
Ik stel vast dat er tijdens de inspectie een ruimingswagen op de carwashplaats wordt afgespoten met een hogedrukreiniger. Het reinigingswater loopt via een goot in een opvangput. Deze opvangput heeft een overloop naar de gracht (foto 1). Ook lekvloeistoffen van de zuigdarmen lopen naar de opvangput (foto 4 en 5).

De [redacted] heeft geen milieuvergunning voor het lozen van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater. Indien de lozing toch zou opgenomen zijn in de milieuvergunning moet

de exploitant zijn bedrijfsafvalwater behandelen om aan de algemene en sectorale normen te voldoen.
Artikel 4.1.3.1. van Vlarem II bepaalt dat de inrichting zindelijk moet worden gehouden. Artikel 4.1.6.1. van Vlarem II legt de exploitant op om de tijdelijke opslag van afvalstoffen in aangepaste verpakkingen en/of afvalcontainers te doen. Foto's 3 en 6 laten zien dat er weinig aandacht is voor de opslag van afvalstoffen.

<u>milieumisdrijven</u>
Op 12 augustus 2011 stel ik vast dat bovenstaande inbreuken vallen onder de definitie van milieumisdrijf, overeenkomstig artikel 16.1.2., 2° van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en een niet-naleving betekenen van :
<u>Artikel 2 wet Oppervlaktewateren 26 maart 1971</u> …
<u>Artikel 4 van het milieuvergunningsdecreet</u> …
<u>Artikel 6bis van Vlarem I</u> …
<u>Artikel 22 van het milieuvergunningsdecreet</u> …
<u>Artikel 43 van Vlarem I</u> …

<u>verklaring</u>
[redacted], zaakvoerder van de [redacted], gaat op 11 augustus 2011 niet in op mijn voorstel om een verklaring af te leggen.
De verantwoordelijke … kan alsnog een verklaring opsturen naar het parket …

<u>aanmaning</u>
Ik maan de exploitant aan om voor 15 september 2011 de overloop van de opvangput naar de gracht af te sluiten en alle afvalstoffen op te slaan in recipiënten. Er mag geen bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater worden geloosd.
…'

Deze vaststellingen worden opgenomen in een aanvankelijk proces-verbaal nr. AN64.H1.0126-11 van 12 augustus 2011, dat wordt gesloten op 18 augustus 2011, aan de overtreder en aan het parket wordt verzonden op 19 augustus 2011 en door het parket wordt ontvangen op 24 augustus 2011.

6.
Middels schrijven van 1 september 2011, ontvangen op 6 september 2011, meldt de procureur des Konings te Antwerpen aan de gewestelijke entiteit AMMC dat het milieumisdrijf niet strafrechtelijk zal worden behandeld.

7.
Middels schrijven van 26 september 2011 stelt de gewestelijke entiteit verzoekende partij in kennis van haar voornemen om naar aanleiding van het proces-verbaal van 12 augustus 2011 desgevallend een alternatieve bestuurlijke geldboete op te leggen, al dan niet vergezeld van een voordeelontneming. Verzoekende partij wordt daarbij tevens uitgenodigd om haar schriftelijk verweer mee te delen, eventueel vergezeld van een vraag om dit verweer mondeling toe te lichten.

8.
Met een schrijven van 12 april 2011 dient de zaakvoerder van verzoekende partij een -eerste-schriftelijke repliek in, waarin het volgende wordt overwogen:

"…

Het ongeval … in februari jl. … in het proces-verbaal melding werd gemaakt van een schending van de Oppervlaktewaterenwet … als zijnde lozen van septisch materiaal in de gracht. Dan kan ik u wel zeggen dat dit de eerste en enige keer geweest is dat wij zoiets hebben meegemaakt.

Hier heb ik destijds ook onmiddellijk op gereageerd dat dit proces-verbaal wel niet in de juiste context werd gegoten, dat er trouwens geen septisch materiaal in de gracht werd geloosd maar enkel slib, hetgeen vrij komt bij het kippen van een onze vacuümwagens. Dit slib is heel vloeibaar en is dan op twee plaatsen de gracht ingelopen. Dit is wel degelijk een ongeval en ZEKER geen illegale lozing van septisch materiaal!
…
Resultaat wij hebben deze gracht onmiddellijk laten proper maken
…"

Met een mailbericht van 13 oktober 2011 dient de zaakvoerder van verzoekende partij een tweede schriftelijke repliek in, waarin het volgende wordt overwogen:

"…
In de eerste plaats maak ik u mijn schrijven over welk ik op 29/08/2011 verstuurd heb enerzijds naar de … milieu-inspectie … en anderzijds naar het Parket …

Op geen van beide brieven hebben wij tot op heden een antwoord gekregen!

Wel nogmaals het bezoek op 12/10/2011 va de heer [redacted] vergezeld door de heer [redacted], beiden kwamen nog eens informeren of we op dezelfde plaats als vroeger onze vrachtwagens reinigden. Waarop ik heb geantwoord dat wij sinds hun laatste bezoek dit nog enkel deden aan de linker voorkant van onze gebouwen, zodat het vuil water naar de straatriool kan vloeien. Maar bij een overvol straatriool het ook doorstroomt naar de achterliggende gracht, gezien deze met elkander in verbinding staan. …

Even een korte samenvatting :
16/02/2011 plaatsbezoek van de gemeente [redacted], naar aanleiding van een klacht over lozing septisch materiaal in de gracht welke gelegen is achter ons perceel.
…
15/03/2011 aannemer [redacted] had van ons de opdracht gekregen deze gracht volledig terug proper te maken, in bijlage factuur en de afvoer van bijna 60 ton grond (zie bijlage 3)
…
11/08/2011 bezoek als reactie van de aangestelde milieu-inspecteurs van melding van de gemeente [redacted]; weliswaar bijna 6 maanden geleden. Uiteraard was de gracht achter ons nog geheel proper, maar men vond nu dat onze vrachtwagens niet meer achteraan mochten gekuist worden, terwijl de gemeente [redacted] in december 1987 (24 jaar geleden) de opdracht had gegeven aan de toenmalige eigenaar … om daar een opvangput te steken zodat het verontreinigd water in eerste instantie te filteren van het zand om vervolgens het liquide te laten afvloeien in de achterliggende gracht.
Wat op 11/08/2011 volgens de milieu-inspecteur de heer [redacted] ineens niet meer door de beugel kon!

Wij stellen ons zelf nu volgende vragen :
- Waarom heeft de gemeente [redacted] en noch de milieu-inspecteur de heer [redacted] ons niet eerder verwittigd dat wij iets fout deden?
- Waarom heeft de gemeente [redacted] destijds om deze opvangput gevraagd, als het niet kon of mocht?
- Waarom beticht men ons eerst van sluiklozingen septisch materiaal als het liquide slib is?
- Is het niet voldoende dat wij door het te liquide slib per ongeluk de gracht vervuilen en dat wij deze dan laten kuisen op onze kosten?

…
Vergeet ook niet dat de straatriool van de [redacted] in verbinding staat door een riool dat van de straatriool [redacted] loopt naar de gracht welke achter ons perceel ligt en dit onder onze terreinen.
Ik vind het nog al heel bizar dat een zogezegd oppervlaktewater (deze gracht) in verbinding staat met een straatriool.
We mogen alle verontreinigd water lozen in de straatriool maar niet in de achterliggende gracht, maar alles vloeit uiteindelijk in elkaar …"

Het ongeval … in februari jl. … in het proces-verbaal melding werd gemaakt van een schending van de Oppervlaktewaterenwet … als zijnde lozen van septisch materiaal in de gracht. Dan kan ik u wel zeggen dat dit de eerste en enige keer geweest is dat wij zoiets hebben meegemaakt.

Hier heb ik destijds ook onmiddellijk op gereageerd dat dit proces-verbaal wel niet in de juiste context werd gegoten, dat er trouwens geen septisch materiaal in de gracht werd geloosd maar enkel slib, hetgeen vrij komt bij het kippen van een onze vacuümwagens. Dit slib is heel vloeibaar en is dan op twee plaatsen de gracht ingelopen. Dit is wel degelijk een ongeval en ZEKER geen illegale lozing van septisch materiaal!
…
Resultaat wij hebben deze gracht onmiddellijk laten proper maken
…"

In het schrijven van verzoekende partij naar de milieu-inspectie en het parket van 29 augustus 2011, waarnaar wordt verwezen in voormeld mailbericht van 13 oktober 2011, wordt nog het volgende overwogen:

"…
Op 11 augustus '11, heeft u zich samen met uw collega [redacted], onaangekondigd, zonder aan te bellen, zoals gewoonlijk, zich maar weer eens op onze terreinen begeven. … Het is niet omdat de poort openstaat, dat u zomaar naar eigen wil met de auto mag binnen rijden … Toch noem ik dit een inbreuk op de huisvrede!
Het is niet omdat u een milieu-inspecteur bent, dat u zich kan permitteren om onaangekondigd zoals gewoonlijk op onze terreinen te rijden, ook dit noemen wij op zijn minst een strafbaar feit, hetgeen wij niet zo zullen laten.
…
Bij het kippen van ons wagens kwam er slib vrij (= grond uit de beerputten en zeker uit de sterfputten). Een gedeelte van dit vloeibaar slib was in de gracht gelopen, maar dit is wel heel wat anders dan illegaal lozen. Wij hebben dan ook onmiddellijk opdracht gegeven aan de [redacted], om op onze kosten de gracht achter onze terreinen op te kuisen en proper te maken …
Na deze werken van de [redacted], hebben wij onze vrachtwagens niet meer op onze terreinen laten kippen (bijgevolg de berg zand die nu nog achteraan op onze terreinen ligt, dateert van vroeger, ook deze zal systematisch weggewerkt worden!
…
Hetgeen u dan vastgesteld heeft tijdens de inspectie is dat een vacuumwagen gereinigd werd met hoge-druk weliswaar aan de buitenkant, dat dit reinigingswater wegliep via een goot in een opvangput. Deze opvangput heeft een overloop naar de achterliggende gracht.
Ook lekvloeistoffen van de zuigdarmen lopen naar deze opvangput, wat dan puur nonsens is! Als men darmen neerlegt, waar voordien septisch materiaal mee opgezogen is zal men allicht direct enkele lekken op de grond bespeuren, hetgeen ook bij de klant op straat kan gebeuren … Deze enkele druppels zijn totaal onschadelijk voor het milieu
…

Verder schrijft u dat onze firma … geen milieuvergunning heeft voor het lozen van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater.
… deze opvangput werd geïnstalleerd in december 1987 door het [redacted] in samenspraak met de gemeente [redacted]
…
Deze put diende voor het slib afkomstig van hun vrachtwagens op te vangen tijdens het reinigen van de vrachtwagens.
…
Wij vinden dit alles nog des te meer een heel bizar verhaal, gezien wij op vraag van de gemeente [redacted] destijds een riool hebben laten aanleggen, dat van de achterliggende gracht leid naar de straatriool op de [redacted]. Deze riool … werd door de gemeente gevaagd omdat de achterliggende panden ten opzichte van onze terreinen te vaak onder water kwamen te staan.
Vergeet dus niet dat gracht welke achter ons perceel ligt een geheel vormt door het verbindingsriool dat onder onze terreinen ligt met het riool van de [redacted]
…
Trouwens mijnheer [redacted] hoe dikwijls bent u al op onze terreinen gereden … om nu pas, nadat wij hier 13 jaar … gevestigd zijn ons te zeggen, dat wij hier onze vrachtwagens niet meer mogen kuisen terwijl het reinigingswater in de put loopt welke afwatert naar de gracht.
…
Wat betreft uw aanmaning, wij zullen nu, na meer dan 24 jaar de vrachtwagens voortaan kuisen aan de voorzijde van onze terreinen, zodat het reinigingswater in de straatriool van de [redacted] kan wegvloeien.
Vergeet niet dat bij hevige regen, het riool van de [redacted] en het water in de achterliggende gracht één geheel vormt, dank zij het riool dat de gemeente [redacted] op onze terreinen heeft aangelegd, gaande van de gracht naar de straatriool van de [redacted]
…"

9.
In het kader van de voorbereiding van de boetebeslissing verzoekt de gewestelijke entiteit middels mailbericht van 30 juli 2014 aan de verbalisant of de betreffende gracht effectief werd opgeruimd. In antwoord hierop meldt laatstgenoemde in een mailbericht van 31 juli 2014 het volgende:

"Ik kan u melden dat wij samen met de milieu-inspectie het [redacted] in het oog proberen te houden. Volgens de achterliggende bedrijven gebeurt het nog dat hij erin loost.
Toen hij het PV heeft gekregen heeft hij een stuk van de gracht achter zijn bedrijf een beetje uitgekuist."

10.
In het kader van de voorbereiding van de boetebeslissing verzoekt de gewestelijke entiteit middels mailbericht van 30 juli 2014 aan de gewestelijke toezichthouder of de achterliggende gracht waarin werd geloosd, die via een riool in verbinding staat met de openbare straatriool, overloopt in de straatriool dan wel omgekeerd. Tevens wordt het resultaat opgevraagd van de navolgende controle in oktober 2011 en de huidige stand van zaken, inzonderheid of de aanmaning van 19 augustus 2011 werd nageleefd. In antwoord hierop meldt laatstgenoemde in een mailbericht van 31 juli 2014 het volgende :

"De gracht mondt uit in de straatriool.

…
Als bijlage vindt u ook mijn inspectieverslag van 11 oktober 2011 en de milieuvergunning van 12 juni 2003 op proef (vervallen op 12 juni 2005).”

In voormeld inspectieverslag van 11 oktober 2011 wordt vastgesteld dat de aanmaning van 15 september 2011, houdende ”afvoer naar gracht afsluiten – geen bedrijfsafvalwater lozen in gracht – alle afvalstoffen opslagen in containers of bakken”, niet is uitgevoerd, en dat verzoekende partij volgens haar zaakvoerder op vraag van de gemeente zou lozen in de gracht, waarvan hij echter geen document kan dan wel wil voorleggen, terwijl de milieudienst van de gemeente Boom bevestigt dat de gracht een oppervlaktewater betreft en verzoekende partij in de openbare riolering moet lozen.

In latere inspectieverslagen van respectievelijk 8 augustus 2012, 22 oktober 2012 en 12 maart 2014 worden geen -sporen van- lozingen in de gracht vastgesteld.

11.
Op 24 september 2014 legt de gewestelijke entiteit twee alternatieve bestuurlijke geldboetes op van respectievelijk 341 euro en 2.376 euro, hetzij respectievelijk 62 euro en 432 euro, telkens vermeerderd met de opdeciemen die op het ogenblik van de feiten van toepassing waren voor de strafrechtelijke geldboeten. Verzoekende partij wordt hiervan in kennis gesteld middels aangetekend schrijven met ontvangstbewijs van 3 oktober 2014.

De gewestelijke entiteit motiveert haar beslissing onder meer als volgt:

“…
3. Beoordeling
…
3.1. Het milieumisdrijf en de toerekenbaarheid aan de overtreder
…
Overwegende dat uit het proces-verbaal van 21 februari 2011 … blijkt dat de lokale toezichthouder op 16 februari 2011 zintuiglijk heeft vastgesteld dat ter hoogte van het perceel van vermoedelijke overtreder op twee plaatsen septisch materiaal in de gracht werd geloosd;
…
Overwegende dat vermoedelijke overtreder … benadrukt dat er geen sprake is van een illegale lozing maar wel van een ongeval; dat dit volgens haar ook blijkt uit het feit dat zij onmiddellijk opdracht gaf aan de [redacted] om de gracht op haar kosten uit te graven en proper te maken; dat het voor de toerekenbaarheid van het milieumisdrijf aan de overtreder ingevolge artikel 16.6.2. DABM evenwel niet vereist is dat de feiten met opzet gepleegd werden en dat ook elke door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid gepleegde schending strafbaar is en in aanmerking komt voor een alternatieve bestuurlijke geldboete; dat vermoedelijke overtreder als goed huisvader had moeten weten dat er zich mogelijkerwijze nog vloeibaar materiaal in de wagens kon bevinden en hierdoor de nodige voorzorgen had moeten nemen.
…
Overwegende dat uit het proces-verbaal van 18 augustus 2011 … blijkt dat de gewestelijke toezichthouder op 11 augustus 2011 … vaststelde dat een ruimingswagen op de carwashplaats werd afgespoten met een hogedrukreiniger en het reinigingswater via een goot in een opvangput liep, waarin ook lekvloeistoffen van de zuigdarmen terechtkwamen; dat deze opvangput beschikt over een overloop naar de gracht, waardoor geloosd wordt in oppervlaktewater; dat vermoedelijke overtreder evenwel niet beschikt over een milieuvergunning …; dat de aktename melding klasse 3 waarover de

vermoedelijke overtreder beschikte uitdrukkelijk bepaalde dat enkel mag worden geloosd in de openbare riolering;
…
dat een eventuele instemming of goedkeuring van een overheidsinstantie niet in de plaats kan komen van een formeel vergunningsbesluit; dat vermoedelijke overtreder zelf instaat voor de naleving van haar verplichtingen …

dat vermoedelijke overtreder overigens onbetwistbaar op de hoogte was van deze schending nu uit het niet-beschikkend gedeelte van de milieuvergunning blijkt dat initieel een melding werd gedaan voor de lozing van het bedrijfsafvalwater van de autostalplaats in de openbare riolering en van de carwash in oppervlaktewater en nadien door vermoedelijke overtreder werd voorgesteld om de lozing van de carwash te wijzigen van oppervlaktewater naar openbare riolering, waarvan finaal akte werd genomen.
…
dat zij verder wijst op het feit dat bij hevige regen het riool en het water in de achterliggende gracht één geheel vormen door de aanleg van de verbindingsriool onder haar terreinen; dat deze vaststellingen er evenwel niet aan afdoen dat vermoedelijke overtreder de wettelijke bepalingen heeft geschonden en deze bijgevolg het milieumisdrijf niet wegnemen.
…
dat de algemene milieuvoorwaarden niet werden nageleefd en ook niet de nodige maatregelen werden genomen om schade te voorkomen om te vermijden dat eventueel vloeibaar septisch materiaal in de gracht kon lopen.

Overwegende dat vermoedelijke overtreder er in zijn verweer op wijst dat hij het niet correct vindt dat men zonder aankondiging zijn terreinen betreedt; dat de gewestelijke toezichthouder conform artikel 13. 3;10. DABM beschikt over het recht op toegang vermeld in artikel 16.3.12. DABM; … dat de vaststellingen bijgevolg op correcte wijze werden uitgevoerd.

Overwegende dat bovenvermelde feiten een schending uitmaken van volgende regelgeving :
- *artikel 2 van de Oppervlaktewaterenwet;*
- *artikel 4, §3 en 22 van het Milieuvergunningsdecreet;*
- *artikelen 6bis en 43 van Vlarem I;*
- *artikelen 4.1.3.1. en 4.1.6.1. van VLAREM II.*

Overwegende dat bovenvermelde feiten vallen onder de definitie van milieumisdrijf conform artikel 16.1.2., 2° DABM waarvoor een alternatieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd.

Overwegende dat de feiten voor het overige niet worden betwist en vaststaan in hoofde van overtreder.

<u>3.2. De hoogte van de geldboete</u>
Overwegende dat bij de bepaling van de hoogte van de geldboete rekening wordt gehouden met de ernst van het milieumisdrijf, de frequentie en de omstandigheden waarin het milieumisdrijf is gepleegd of beëindigd.

- *3.2.1 De ernst van de feiten*

…
Overwegende dat door het afvloeien van septisch materiaal een hoeveelheid nutriënten in het oppervlaktewater terechtgekomen is; dat dit een nefaste invloed heeft op de waterkwaliteit;
…

Overwegende dat de naleving van de … milieuvergunningsvoorwaarden van cruciaal belang is om hinder aan het leefmilieu te voorkomen of minstens tot een aanvaardbaar niveau te beperken; dat een strikte naleving van deze voorwaarden dan ook wordt opgelegd aan diegenen die de ingedeelde activiteiten uitoefenen.

Overwegende dat de overtreder het misdrijf in professioneel verband heeft gepleegd.

Overwegende dat de feiten derhalve voldoende ernstig zijn om te worden gesanctioneerd met een alternatieve bestuurlijke geldboete.

- *3.2.2 De frequentie*

Overwegende dat er in het proces-verbaal geen indicaties zijn die erop wijzen dat bij overtreder reeds eerder vergelijkbare feiten werden vastgesteld in een proces-verbaal …; dat de factor frequentie derhalve geeft aanleiding geeft tot een hogere geldboete.

- *3.2.3 De omstandigheden*

Overwegende dat overtreder stelt dat onmiddellijk opdracht werd gegeven aan de [redacted] om de gracht uit te graven en proper te maken op haar kosten; dat zij … de nodige stukken voegt waaruit blijkt dat de gracht werd uitgegraven en de grond werd afgevoerd …; dat de genomen inspanningen ter uitvoering van de herstelmaatregelen in rekening worden gebracht bij het bepalen van de hoogte van de geldboete; dat dit als verzachtende omstandigheid wordt meegenomen, wat leidt tot een lagere geldboete.

Overwegende dat overtreder … aanhaalt dat na het uitvoeren van de reinigingswerken geen vrachtwagens meer werden gekipt op haar terreinen; dat uit navolgende inspectieverslagen … blijkt dat er geen sporen van lozing meer terug te vinden zijn; dat bij het bepalen van de hoogte van de boete rekening wordt gehouden met de bereidheid van de overtreder om voor de vastgestelde schendingen maatregelen te nemen, die ertoe hebben geleid dat de illegale lozing niet meer voorvalt.

Overwegende dat overtreder in navolging van de aanmaning d.d. 19 augustus 2011 de vrachtwagens enkel nog links vooraan reinigt, zodat het vuil water naar de straatriool zou vloeien en niet naar de gracht; dat bij het bepalen van de hoogte van de boete rekening wordt gehouden met de bereidheid van de overtreder om voor de vastgestelde schendingen maatregelen te nemen.
…
Overwegende dat deze beslissingstermijn inmiddels verstreken is; dat AMMC in casu van oordeel is dat de feiten voldoende ernstig zijn om alsnog een bestuurlijke geldboete op te leggen; dat het evenwel aangewezen is om het boetebedrag te verlagen rekening houdend met de termijn die verstreken is sedert de start van de bestuurlijke boeteprocedure.
…"

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

Ontvankelijkheid wat betreft de procesbevoegdheid van verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.
Verwerende partij argumenteert in haar memorie van antwoord dat het beroep van verzoekende partij, dat zij heeft ingesteld als rechtspersoon zonder advocaat, onontvankelijk is wegens schending van artikel 9, §3 Procedurebesluit. Ook stelt zij dat de stukken die verzoekende partij naderhand heeft toegestuurd, in het kader van de vraag van de griffie tot regularisatie van haar verzoekschrift, niet volstaan om haar inleidend verzoekschrift te regulariseren, gezien verzoekende partij zou nalaten om haar oorspronkelijke statuten bij te brengen en om een beslissing voor te leggen van haar bevoegde orgaan om beroep in te stellen.

2.
Verzoekende partij, die ondertussen wordt vertegenwoordigd door een raadsman, repliceert in de memorie van wederantwoord als volgt op de exceptie van ontvankelijkheid:

> *"Het beroepsverzoekschrift is hoe dan ook ontvankelijk daar concluante eerstens, binnen de gevraagde termijn, de meest recente statutenwijzigingen had bijgebracht alsmede het bewijs dat alle aandeelhouders akkoord waren om beroep in te stellen …*
>
> *Ten andere op 4/11/2014 werd vermeld dat regularisatie kon geschieden binnen de 15 dagen en de raadsman van concluante heeft nog juist binnen deze termijn zijn tussenkomst bevestigd …*
>
> *Verder werd ten andere in het beroepsverzoekschrift van 30/10/2014 reeds gemeld dat de huidige raadsman van concluante haar in rechte zou vertegenwoordigen wat nadien werd bevestigd zodanig dat ook hier dient geoordeeld te worden dat het beroep tijdig en ontvankelijk is"*

3.
Verwerende partij volhardt in haar laatste memorie in de exceptie van ontvankelijkheid, en stelt nog het volgende:

> *"Uit de bewoordingen "een copie van de statuten en van de eventuele wijzigingen ervan", blijkt duidelijk dat een copie van de oorspronkelijke statuten dient te worden bijgebracht, en niet enkel de meest recente statutenwijzigingen …*
>
> *Evenmin ligt een beslissing van één of meerdere zaakvoerders voor tot het instellen van beroep … nochtans kunnen enkel zij een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid rechtsgeldig vertegenwoordigen. Er is in casu dus geen "beslissing van het bevoegde orgaan" overeenkomstig artikel 9, §3, 2° van het Procedurebesluit.*
>
> *Verzoekende partij haalt aan dat haar verzoekschrift werd geregulariseerd doordat haar advocaat zijn tussenkomst heeft gemeld … Het is echter niet de advocaat … die het beroepsverzoekschrift heeft ingediend noch heeft ondertekend.*
> *…"*

Beoordeling door het College

1.

Het beroep van verzoekende partij betreft een vordering overeenkomstig artikel 16.4.39 DABM, dat op het ogenblik van het inleiden van de vordering luidde als volgt:

> *'Tegen de beslissing waarbij de gewestelijke entiteit een alternatieve bestuurlijke geldboete oplegt, in voorkomend geval met voordeelontneming, kan degene aan wie de boete werd opgelegd beroep indienen bij het Milieuhandhavingscollege. …'*

2.
Artikel 6 Procedurebesluit luidde op het ogenblik van het inleiden van de vordering als volgt:

> *'Op straffe van onontvankelijkheid wordt het beroep bij verzoekschrift en binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing ingesteld.'*

Artikel 9, §3 Procedurebesluit luidde op het ogenblik van het inleiden van de vordering als volgt:

> *'§3. Wanneer de verzoekende partij een rechtspersoon is en niet wordt vertegenwoordigd door een advocaat, voegt zij aan het verzoekschrift … de volgende stukken toe :*
> *1° een kopie van de statuten en van de eventuele wijzigingen ervan, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad;*
> *2° de beslissing van het bevoegde orgaan om beroep in te stellen bij het Milieuhandhavingscollege;*
> *3° de beslissing van het bevoegde orgaan waarbij aan de raadsman die geen advocaat is een volmacht tot vertegenwoordiging is gegeven, of de beslissing van het bevoegde orgaan waarbij de vertegenwoordiger in rechte van de rechtspersoon wordt aangesteld.*
>
> *Wanneer de verzoekende partij een rechtspersoon is en ter zitting wordt bijgestaan door een raadsman die geen advocaat is, geeft zij uiterlijk op de zitting een volmacht tot procesbijstand.'*

3.
De kennisgeving van de bestreden boetebeslissing middels aangetekend schrijven met ontvangstbewijs gebeurde volgens de poststempel op 3 oktober 2014. Uit de stukken van het dossier blijkt niet dat deze kennisgeving onregelmatig was.

Verzoekende partij werd overeenkomstig artikel 16.4.37, lid 2 DABM expliciet gewezen op de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij het Milieuhandhavingscollege, conform de informatie in bijlage bij de beslissing. In de betreffende bijlage worden de artikelen 6 en 9 Procedurebesluit geciteerd onder de titel '*belangrijke mededelingen*' inzake de '*mogelijkheid tot beroep tegen de boetebeslissing*', bij '*de wijze waarop het beroep moet worden ingesteld*'.

Voormelde vaststellingen worden door partijen niet betwist.

4.
Verzoekende partij is een rechtspersoon en werd op het ogenblik van het instellen van haar beroep niet vertegenwoordigd door een advocaat. Derhalve diende zij in het licht van het onderzoek van haar procesbevoegdheid overeenkomstig artikel 9, §3, lid 1 Procedurebesluit een kopie over te maken van haar in het Belgisch Staatsblad gepubliceerde statuten, van de beslissing van het volgens deze statuten bevoegde orgaan om beroep in te stellen, evenals van de beslissing van het volgens deze statuten bevoegde orgaan waarbij de vertegenwoordiger in rechte van de rechtspersoon wordt aangesteld.

Op basis van voormelde stukken zal de Raad -desnoods ambtshalve- onderzoeken in hoeverre het hiertoe rechtens bevoegde orgaan van verzoekende partij regelmatig en tijdig heeft beslist om de bestreden beboetingsbeslissing te betwisten. De volgehouden wil om de beboetingsbeslissing te betwisten kan slechts in aanmerking worden genomen indien het bevoegde orgaan deze wil heeft geuit vóór het verstrijken van de beroepstermijn van 30 dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing.

De voorgelegde statuten van verzoekende partij, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 10 oktober 2007, bepalen terzake het volgende in artikel 8 :

> *'De vennootschap wordt bestuurd door één of meer zaakvoerders … Zij vertegenwoordigen de vennootschap tegenover derden en eveneens in rechte, als eiser of verweerder.'*

5.
Het inleidend verzoekschrift van verzoekende partij van 30 oktober 2014 wordt ondertekend door de heer [redacted], in zijn hoedanigheid van zaakvoerder, en vermeldt onderaan dat "*Kopij van huidig verzoekschrift wordt tevens overgemaakt aan Meester L. Willems die ons verder in rechte zal vertegenwoordigen*".

Gelet op het ontbreken van alle stukken zoals vereist door geciteerd artikel 9, §3, lid 1 Procedurebesluit, wordt verzoekende partij door de griffie uitgenodigd om haar inleidend verzoekschrift te regulariseren. Hierop verstuurt verzoekende partij op 7 november 2014 onder meer respectievelijk "een beslissing van haar raad van bestuur van 5 november 2014, ondertekend door alle aandeelhouders, om beroep aan te tekenen en om de heer [redacted]aan te stellen als vertegenwoordiger in rechte van de vennootschap", evenals een uittreksel uit het Belgisch Staatsblad van 10 oktober 2007 houdende "*aanpassing van de statuten aan huidig wetboek van vennootschappen, kapitaalverhoging en omzetting naar euro*". Partijen betwisten niet dat dit de huidige -nieuwe- statuten betreffen van verzoekende partij.

6.
Het College stelt vast dat het inleidend verzoekschrift werd ingediend op een ogenblik dat verzoekende partij nog niet werd bijgestaan en vertegenwoordigd door een raadsman, terwijl dit verzoekschrift evenmin door een raadsman werd ondertekend. Derhalve dient voldaan te zijn aan artikel 9, §3 Procedurebesluit. De vaststelling dat er naderhand -voor het verstrijken van de regularisatietermijn- een raadsman tussenkwam voor verzoekende partij doet daaraan geen afbreuk.

7.
Op basis van geciteerd artikel 8 van de statuten van verzoekende partij moet noodzakelijk worden vastgesteld dat elke zaakvoerder van verzoekende partij alleen kan beslissen om bij het College een beroep in te stellen tegen de beslissing houdende oplegging van een alternatieve bestuurlijke geldboete. Dit impliceert dat de rechtsgeldige ondertekening van de akte van rechtsingang door een zaakvoerder in beginsel kan worden geacht de beslissing te omvatten van het bevoegde orgaan om in rechte te treden.

Het beroepschrift werd regelmatig ondertekend door de heer [redacted], in zijn hoedanigheid van zaakvoerder van verzoekende partij. Deze hoedanigheid wordt door partijen niet betwist. Vermits de heer [redacted]als zaakvoerder niet alleen bevoegd was om het inleidend verzoekschrift te

ondertekenen, maar tevens alleen kon beslissen om het beroep in te stellen, omvat de rechtsgeldige ondertekening van het verzoekschrift de beslissing van het bevoegde orgaan van verzoekende partij tot het in rechte treden. Gezien het verzoekschrift tijdig werd ingediend, is ook de daarin vervatte beslissing om in rechte te treden tijdig.

8.
Gelet op voormelde vaststellingen heeft het rechtens daartoe bevoegde orgaan van verzoekende partij, met name haar zaakvoeder, tijdig beslist om huidig geding in te stellen, zodat de exceptie van verwerende partij ongegrond is.

Het beroep is ontvankelijk.

V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

Verzoekende partij haalt in haar inleidend verzoekschrift van 30 oktober 2014 meerdere argumenten aan, op basis waarvan de boete zou moeten worden vernietigd dan wel voorwaardelijk zou moeten worden opgelegd. Uit deze argumentatie worden door het College drie bezwaren afgeleid.

A. Eerste bezwaar

Standpunt van de partijen

1.
Verzoekende partij stelt dat zij niet wist dat ze een milieumisdrijf pleegde. Ter ondersteuning van haar bewering verwijst zij enerzijds naar het jarenlange gedoogbeleid van de gemeente [redacted] en anderzijds naar de ontstentenis van milieuschade ingevolge haar handelingen. Met betrekking tot het gedoogbeleid stelt zij dat de gemeente [redacted] reeds sinds 1989 op de hoogte was van en toestemming gaf voor haar werkwijze, waarbij het zand dat zich in septische putten bevindt en achterblijft in de vacuum cleaners achteraan haar terrein wordt uitgeschept, wordt ontwaterd in de achterliggende gracht en vervolgens wordt afgevoerd, en waarbij ook het afvalwater van haar carwash afvloeit in de gracht. Met betrekking tot de ontstentenis van milieuschade wijst zij op het feit dat de gracht waarin het afvalwater liep in feite een open riool betreft, die via een verbindingsbuis onder haar terrein in verbinding staat met de straatriool.

2.
Ter weerlegging van dit bezwaar stelt verwerende partij in haar memorie van antwoord inzake de schending van artikel 2 van de Oppervlaktewaterenwet dat "*de feiten op zich door verzoekende partij nooit werden ontkend, maar slechts de kwalificatie als illegale lozing werd ontkend*". Voorts wijst zij op de discrepantie tussen het verweerschrift van verzoekende partij en haar verzoekschrift, waarbij het volgende wordt overwogen:

> *"Verwonderlijk is evenwel dat verzoekende partij nu in haar beroepsverzoekschrift stelt dat zij reeds sedert 1989 haar vacuum cleaners uitschept aan de achterliggende gracht en dat het "water" wegvloeit in de gracht. Waar eerst gesteld werd dat er septisch materiaal in de gracht kwam "per ongeluk", wordt nu dus aangehaald dat die werkwijze reeds talloze jaren gehanteerd werd (!). Te meer wekt dit de verbazing … nu verzoekende partij destijds in haar schriftelijk verweer d.d. 13 oktober 2011 letterlijk stelde "het nut er*

niet van in te zien om het slib in de gracht te laten lopen". Dit is een omstandigheid die verwerende partij niet bekend was en ontegensprekelijk geleid heeft tot een lagere alternatieve bestuurlijke geldboete."

Wat betreft de door verzoekende partij aangevoerde onwetendheid dat zij een milieuovertreding beging, overweegt verwerende partij het volgende:

> *"Evenwel wordt iedereen geacht de wet te kennen … Bovendien was verzoekende partij onbetwistbaar op de hoogte van haar verplichtingen, nu uit het niet-beschikkend gedeelte van de milieuvergunning blijkt dat initieel een melding werd gedaan voor de lozing van het bedrijfsafvalwater van de carwash in oppervlaktewater en nadien door verzoekende partij zelf werd voorgesteld om de lozing te wijzigen van oppervlaktewater naar openbare riolering, waarvan finaal akte werd genomen."*

Wat betreft de bewering van verzoekende partij dat haar werkwijze geen milieuschade teweegbracht, stelt verwerende partij dat dit in bevestigend geval het milieumisdrijf niet kan wegnemen, vermits verzoekende partij de wettelijke bepalingen heeft geschonden.

Ter weerlegging van de bewering van verzoekende partij dat de gemeente [redacted] akkoord was met haar werkwijze stelt verwerende partij, in navolging van de bestreden beslissing, dat een eventuele instemming of goedkeuring van een overheidsinstantie hoe dan ook niet in de plaats kan komen van een formeel vergunningsbesluit, en dat verzoekende partij zelf dient in te staan voor de naleving van haar wettelijke verplichtingen.

Inzake de schending van artikel 2 van de Oppervlaktewaterenwet, artikel 4, §3 van het Milieuvergunningsdecreet en artikel 6bis van Vlarem I stelt verwerende partij nog het volgende:

> *"Uit de proefvergunning d.d. 12 juni 2003 en 26 mei 2005, blijkt dat verzoekende partij niet beschikt over een milieuvergunning voor het lozen van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater. Bovendien zou het bedrijfsafvalwater in ieder geval moeten worden behandeld om te voldoen aan de algemene en sectorale normen.*
>
> *In de proefvergunning d.d. 12 juni 2003 werd akte genomen van het lozen van … bedrijfsafvalwater van de autostalplaats en van de carwash in de openbare riolering. Verzoekende partij heeft geen enkele melding gedaan van de verandering van lozing in de openbare riolering naar lozing in oppervlaktewater."*

3.
Verzoekende partij volhardt in haar memorie van wederantwoord in essentie in het inleidend verzoekschrift. Verwerende partij ontwikkelt hieromtrent in haar laatste memorie evenmin aanvullende argumenten.

Beoordeling door het College

1.
Artikel 16.1.1, lid 1 DABM luidde op het ogenblik van de respectievelijke feiten als volgt:

> *'De bepalingen van deze titel zijn van toepassing op de hiernavolgende wetten en decreten, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten ervan : …*
> *6° de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging*;

13° het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning;'

Artikel 16.1.2, 2° DABM luidde op het ogenblik van de respectievelijke feiten als volgt:

'Tenzij het uitdrukkelijk anders bepaald is, wordt, voor de toepassing van deze titel, verstaan onder :
2° milieumisdrijf : een gedraging, in strijd met een voorschrift dat wordt gehandhaafd met toepassing van deze titel, die strafrechtelijk kan worden bestraft overeenkomstig de bepalingen van deze titel;'

Artikel 16.6.2, §1 DABM luidt als volgt:

'§1. Wie opzettelijk, in strijd met de wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning, rechtstreeks of onrechtstreeks, stoffen, micro-organismen, geluid en andere trillingen of stralingen in of op water, bodem of atmosfeer inbrengt of verspreidt, wordt gestraft …

Wie door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, in strijd met wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning, rechtstreeks of onrechtstreeks, stoffen, micro-organismen, geluid en andere trillingen of stralingen in of op water, bodem of atmosfeer inbrengt of verspreidt, wordt gestraft …'

Artikel 16.4.27, lid 2 DABM luidde op het ogenblik van de respectievelijke feiten als volgt:

'Een alternatieve bestuurlijke geldboete kan uitsluitend worden opgelegd voor de milieumisdrijven, vermeld in artikelen 16.6.1, 16.6.2, 16.6.3, 16.6.3bis, 16.6.3ter, 16.6.3quater, 16.6.3quinquies, 16.6.3sexies en 16.6.3septies, en bedraagt maximaal 250.000 euro.'

2.
De bestreden beslissing is gesteund op de processen-verbaal van 21 februari 2011 en 12 augustus 2011, die overeenkomstig artikel 16.3.25 DAMB bewijswaarde hebben tot het tegendeel is bewezen. Verzoekende partij pleegde op basis van de vaststellingen in deze processen-verbaal inbreuken op artikel 2 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, op de artikelen 4 en 22 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en op de artikelen 6bis en 43 van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende de vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning. Deze inbreuken ressorteren onder de milieumisdrijven in artikel 16.6.2, §1 DABM, waarvoor overeenkomstig artikel 16.4.27, lid 2 DABM een alternatieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd. De betreffende schendingen worden door verzoekende partij bovendien op zich niet betwist. Derhalve kon de gewestelijke entiteit voor deze inbreuken een alternatieve bestuurlijke geldboete opleggen.

3.
De bewering van verzoekende partij dat zij onwetend was dat zij -sinds jaren- een milieumisdrijf pleegde, waarbij zij zich feitelijk beroept op rechtsdwaling als schulduitsluitingsgrond, doet geen afbreuk aan voormelde vaststellingen.

Opdat verzoekende partij strafbaar zou zijn, volstaat het dat de gewestelijke entiteit aantoont dat de feiten door verzoekende partij werden gepleegd door een gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid. Opzet is hierbij niet noodzakelijk vereist.

Verzoekende partij maakt geenszins aannemelijk dat er sprake was van onoverwinnelijke (rechts)dwaling, en dat elke normaal redelijk en vooruitziende persoon, geplaatst in dezelfde omstandigheden, dezelfde werkwijze zou hebben gehanteerd inzake het reinigen van vacuum cleaners en het afvoeren van het afvalwater. De beweerde goede trouw van verzoekende partij volstaat hiertoe niet. Van een redelijk en vooruitziend professioneel exploitant, die sedert tientallen jaren een ruimdienst exploiteert en vanuit de praktijk ongetwijfeld notie moet hebben van de geschonden regelgeving, kan bezwaarlijk worden aangenomen dat hij onwetend was dat het afvalwater naar aanleiding van de reiniging van de vacuum cleaners niet in de gracht mocht worden geloosd in plaats van in de straatriool. Deze vaststelling wordt bovendien ondersteund door het feit dat verzoekende partij in het kader van haar milieuvergunningsaanvraag zelf een melding deed voor de lozing van het bedrijfsafvalwater van de autostalplaats en van de carwash in de openbare riolering, waarvan akte werd genomen, nadat zij eerst had voorgesteld om het afvalwater van de carwash te lozen in oppervlaktewater. Derhalve was zij zich ongetwijfeld bewust van het onderscheid tussen het lozen van bedrijfsafvalwater in oppervlaktewater en de lozing hiervan in de straatriool. De milieumisdrijven kunnen wel degelijk aan verzoekende partij worden verweten.

4.
De bewering van verzoekende partij dat de gemeente [redacted] reeds jarenlang op de hoogte zou zijn van de betreffende werkwijze, en zelfs toestemming zou hebben gegeven tot het aanleggen van een bufferput van waaruit het zand uit de vacuum cleaners in de achterliggende gracht kon ontwateren, wijzigt niets aan de vaststelling dat een normaal redelijk en vooruitziend exploitant in dezelfde omstandigheden anders zou hebben gehandeld. Vooreerst legt verzoekende partij geen stukken voor waaruit expliciet blijkt dat de gemeente [redacted] akkoord was met haar werkwijze. Deze bewering wordt eerder tegengesproken door de opmaak van een proces-verbaal door de verbalisant op 21 februari 2011, en de navolgende contactname met de gewestelijke toezichthouder van de milieu-inspectie. Bovendien is verzoekende partij overeenkomstig artikel 22 Milieuvergunningsdecreet als exploitant zelf verantwoordelijk en verplicht om de milieuvoorwaarden na te leven. In die zin overweegt de bestreden beslissing terecht dat verzoekende partij "*als goed huisvader had moeten weten dat er zich mogelijkerwijze nog vloeibaar materiaal in de wagens kon bevinden en hierdoor de nodige voorzorgen had moeten nemen*".

5.
De bewering van verzoekende partij dat zij meende dat de lozing van het afvalwater in de achterliggende gracht niet nefast was voor het leefmilieu, vermits deze gracht in feite een open riool zou zijn, doet evenmin afbreuk aan de vaststelling dat elke redelijke en vooruitziende exploitant in dezelfde omstandigheden het afvalwater niet zonder meer in de gracht zou hebben geloosd. Alhoewel verzoekende partij (louter) beweert dat de achterliggende gracht "feitelijk" een open riool vormt, betwist zij niet dat deze gracht deel uitmaakt van de wateren van het openbaar hydrografisch net, zoals bedoeld in artikel 1 Oppervlaktewaterenwet, waarop de verbodsbepaling in artikel 2 van dezelfde wet van toepassing is. Zij verwijst in haar verzoekschrift overigens expliciet naar "*de gemeentelijke gracht*". Uit het dossier blijkt dat de betreffende gracht overloopt in de straatriool. De bewering dat het water in deze straatriool bij hevige regen één geheel vormt met het water in de gracht betekent niet dat deze gracht steevast als riool mag worden gebruikt. Overigens zal het (jarenlang) lozen van afvalwater in de gracht niet vreemd zijn aan de bewering dat deze gracht "feitelijk" een open riool vormt.

Het eerste bezwaar is ongegrond.

B. Tweede bezwaar

Standpunt van de partijen

Verzoekende partij argumenteert dat zij zich sinds de processen-verbaal van 2011 in regel heeft gesteld. Zij overweegt het volgende:

> *"Nadat men ons gevraagd heeft in 2011, geen wagens maar achteraan te kuisen, hebben wie ons hier ook aan gehouden en doen dit sinds dan aan de straatkant [redacted].*
>
> *Nadat men ons gevraagd heeft geen zand meer op onze terrein uit te scheppen doen we dat ook niet meer.*
>
> *Wij hebben op onze kosten gans de gracht welke achter ons ligt laten uitkuisen, zie facturen van 2011 en 2012, werken uitgevoerd door [redacted]. M.a.w. wij hebben de achterliggende gracht schoner gemaakt dan ooit tevoren, kostprijs € 2.430,00.*
>
> *Destijds ook heel wat ongemak gehad en kosten toen we de toestemming gaven aan de gemeente [redacted] om over onze terreinen de achterliggende gracht te verbinden met de straatriool van de [redacted] …*
>
> *Om al deze redenen kunnen wij onmogelijk akkoord gaan om nu nog eens een extra geldboete te betalen, terwijl wij de gemeentelijke gracht op eigen kosten volledig hebben laten kuisen, alsook destijds de gemeente een toelating gegeven te hebben om een verbinding te maken van de straatriool naar de achterliggende gracht, zonder enige vergoeding."*

2.
Ter weerlegging hiervan overweegt verwerende partij in haar memorie van antwoord het volgende:

> *"Het uitvoeren van herstelmaatregelen kan echter niet leiden tot kwijtschelding van de boete, gezien de inbreuken op de milieuwetgeving blijven bestaan. Verwerende partij heeft evenwel het uitvoeren van herstelmaatregelen reeds als verzachtende omstandigheid aangenomen, hetgeen geleid heeft tot een lagere geldboete.*
>
> *Evenmin kan de bewering dat verzoekende partij destijds toelating zou hebben gegeven aan de gemeente [redacted] om een verbinding te maken tussen de gracht en de straatriool en verzoekende partij daarbij heel wat kosten en ongemak heeft gehad, aanleiding geven tot een kwijtschelding of een vermindering van de geldboete. Verzoekende partij brengt niet het minste bewijs bij. Hoe dan ook staat dit gegeven, als het al waar zou zijn, volledig los van de gepleegde feiten.*
>
> *Verwerende partij heeft wel rekening gehouden met de bereidheid van verzoekende partij om voor de vastgestelde schendingen de nodige maatregelen te nemen (geen vrachtwagens meer kippen en reinigen vrachtwagens vooraan), zoals blijkt uit de bestreden beslissing."*

3.
Verzoekende partij volhardt in haar memorie van wederantwoord in essentie in het inleidend verzoekschrift, en voegt daaraan nog het volgende toe:

“Het slib wordt niet meer uit de vacuum cleaners geschept op haar terrein en het slib dat destijds door te vochtig in de beek is gerezen werd door de [redacted] volledig gereinigd op kosten van concluante.

De beek werd nooit onderhouden en concluante heeft dus veel kosten gemaakt.”

Verwerende partij ontwikkelt hieromtrent in haar laatste memorie geen aanvullende argumenten.

Beoordeling door het College

1.
Uit het dossier blijkt dat verzoekende partij effectief is tegemoet gekomen aan de vraag van de verbalisant om de gracht te ruimen en aan de aanmaning van de gewestelijke toezichthouder om voortaan geen bedrijfsafvalwater meer te lozen in de achterliggende gracht. De vaststelling dat verzoekende partij vrijwillig uitvoering gaf aan de bestuurlijke maatregelen, dan wel zelf initiatief nam om gellijkaardige misdrijven in de toekomst te vermijden, doet in beginsel geen afbreuk aan de mogelijkheid om (alsnog) een bestuurlijke geldboete op te leggen voor de vastgestelde milieumisdrijven. Een alternatieve bestuurlijke geldboete betreft overeenkomstig de artikelen 16.4.25 en 16.4.27 DABM een sanctie waarbij de gewestelijke entiteit een overtreder verplicht om een geldsom te betalen wegens het plegen van een milieumisdrijf. Het plegen van een milieumisdrijf kan derhalve worden gesanctioneerd, ook als de overtreder ondertussen al dan niet vrijwillig herstelmaatregelen nam. Dit volgt reeds impliciet uit artikel 16.4.28 DABM, waarin de gevallen worden opgesomd waarin geen bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd, en waarbij het -al dan niet vrijwillig- uitvoeren van herstelmaatregelen niet wordt vermeld. Bovendien zijn bestuurlijke maatregelen overeenkomstig de artikelen 16.4.5 en 16.4.7 DABM gericht op het spoedig beëindigen van een vastgesteld milieumisdrijf of om de gevolgen hiervan geheel of gedeeltelijk ongedaan te maken of herhaling te voorkomen, zodat ze een andere finaliteit hebben dan bestuurlijke geldboeten. Beide handhavingsvormen sluiten elkaar niet uit, zoals blijkt uit de lezing van artikel 16.4.2, lid 1 DABM.

2.
De vaststelling dat er een bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd, ondanks de inspanningen die verzoekende partij sinds de processen-verbaal leverde opdat gelijkaardige lozingen van slib en afvalwater (in de achterliggende gracht) voortaan niet meer gebeuren, doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van de gewestelijke entiteit om hiermee rekening te houden bij het bepalen van de hoogte van de geldboete. Het wordt door verzoekende partij niet betwist dat dit hier ook is gebeurd, zoals blijkt uit volgende overwegingen van de bestreden beslissing inzake de omstandigheden :

“*Overwegende dat overtreder … de nodige stukken voegt waaruit blijkt dat de gracht werd uitgegraven en de grond werd afgevoerd …; dat de genomen inspanningen ter uitvoering van de herstelmaatregelen in rekening worden gebracht bij het bepalen van de hoogte van de geldboete; dat dit als verzachtende omstandigheid wordt meegenomen, wat leidt tot een lagere geldboete.*

Overwegende dat overtreder … aanhaalt dat na het uitvoeren van de reinigingswerken geen vrachtwagens meer werden gekipt op haar terreinen; dat uit navolgende inspectieverslagen … blijkt dat er geen sporen van lozing meer terug te vinden zijn; dat bij het bepalen van de hoogte van de boete rekening wordt gehouden met de bereidheid van

de overtreder om voor de vastgestelde schendingen maatregelen te nemen, die ertoe hebben geleid dat de illegale lozing niet meer voorvalt.

Overwegende dat overtreder in navolging van de aanmaning d.d. 19 augustus 2011 de vrachtwagens enkel nog links vooraan reinigt, zodat het vuil water naar de straatriool zou vloeien en niet naar de gracht; dat bij het bepalen van de hoogte van de boete rekening wordt gehouden met de bereidheid van de overtreder om voor de vastgestelde schendingen maatregelen te nemen."

3.
De verwijzing door verzoekende partij naar de hoge kosten voor de ruiming van (heel) de achterliggende gracht door de aannemer nv Michel, waardoor deze gracht "*schoner gemaakt is dan ooit tevoren*", doet geen afbreuk aan voormelde vaststellingen.

Het wordt niet betwist dat de ruiming van de gracht gebeurde om de gevolgen ongedaan te maken van het voorval op 16 februari 2011, waarbij volgens verzoekende partij per ongeluk vloeibaar slib in de gracht terechtkwam, en volgens de verbalisant septisch materiaal werd geloosd. Dit blijkt expliciet uit de overweging in de memorie van wederantwoord dat "*het slib dat destijds door te vochtig in de beek is gerezen door de* [redacted] *volledig werd gereinigd op kosten van concluante*".

Uit de voorgelegde drie weegbonnen blijkt dat de aannemer op 10 maart 2011 in het kader van het uitgraven van de gracht om de gevolgen van de calamiteit van 16 februari 2011 ongedaan te maken respectievelijk 21.720 kg, 19.300 kg en 19.760 kg netto afvoerde. Het College stelt vast dat deze hoeveelheden bezwaarlijk kunnen overeenstemmen met het vloeibaar slib dat volgens verzoekende partij op 16 februari 2011 éénmalig en accidenteel de gracht inliep, gezien mag worden aangenomen dat er alsdan geen 60 ton slib per ongeluk de gracht is ingelopen. Op basis van de afgevoerde hoeveelheden moet worden vastgesteld dat het standpunt van de verbalisant dat er zowel op 16 februari 2011 als naderhand septisch materiaal werd geloosd in de achterliggende gracht overtuigt, en dat verzoekende partij het tegendeel niet aantoont. De ruimingskosten waarnaar verzoekende partij verwijst, lijken immers kennelijk meer te omvatten dan de loutere ruiming van het vloeibaar slib dat op 16 februari 2011 in de gracht terechtkwam.

4.
De verwijzing door verzoekende partij naar de kosteloze goedkeuring die zij indertijd zou hebben gegeven aan de gemeente Boom om de achterliggende gracht onder haar terreinen te verbinden met de straatriool van de Rupelweg, waardoor zij heel wat ongemak en kosten had, doet evenmin afbreuk aan de vaststelling dat er een bestuurlijke geldboete kon worden opgelegd. Onafgezien van de vaststelling dat dit een discussie betreft tussen verzoekende partij en de gemeente Boom, waaromtrent overigens geen stukken worden voorgelegd, is dit gegeven geheel vreemd aan de beboete milieumisdrijven.

Het tweede bezwaar is ongegrond.

C. Derde bezwaar

Standpunt van de partijen

Verzoekende partij argumenteert dat de beboetingstermijn reeds lang overschreden is, zodat geen bestuurlijke geldboete meer kon worden opgelegd. Zij overweegt het volgende:

> *"Aangezien in de beslissing … uitdrukkelijk werd vastgesteld dat overeenkomstig art. 16.4.37 DABM AMMC een boetebeslissing neemt binnen een termijn van 180 dagen na kennisgeving; kennisgevingen van respectievelijk 8/4/2011 en 26/9/2011.*
>
> *Dat deze 180 dagen termijn lang overschreden was en dat AMMC meent dat zij nog ten allen tijde een geldboete kunnen opleggen.*
>
> *Aangezien wij de mening zijn toegedaan dat deze termijn bijna zesmaal werd overschreden en wij van mening zijn dat de beslissing … dient vernietigd te worden wegens laattijdigheid.*
>
> *Aangezien wij ondergeschikt verder van mening zijn dat moest hoger vermelde niet aanvaard worden dat de bestuurlijke geldboete minstens voorwaardelijk dient te worden opgelegd."*

2.
Ter weerlegging hiervan overweegt verwerende partij in haar memorie van antwoord het volgende:

> *"Verzoekende partij stelt … dat verwerende partij de beslissingstermijn heeft overschreden.*
>
> *De beslissingstermijn van 180 dagen zoals voorzien in artikel 16.4.37 DABM is evenwel slechts een termijn van orde. De overschrijding ervan kan noch tot bevoegdheidsverlies, noch tot nietigheid van de bestreden beslissing lijden. Het betreft géén vervaltermijn. Evenmin wordt de beslissing erdoor kennelijk onzorgvuldig.*
>
> *… verzoekende partij moet aantonen, of minstens redelijk aanneembaar maken, dat zij getuigt van het rechtens vereiste belang. Het behoort meer bepaald aan de verzoekende partij om minstens redelijk aanneembaar te maken dat zij in concreto is benadeeld door de vertraging bij het nemen van de bestreden beboetingsbeslissing. Bij rechtspersonen dient dat belang daarenboven van een hoge concrete graad van zwaarwichtigheid blijk te geven. …*
>
> *Bij de beoordeling van de overschrijding van de redelijke termijn moet bovendien de eigen houding en handelswijze van de verzoekende partij in rekening worden gebracht. Een doorslaggevend criterium om al dan niet te besluiten tot een schending van de redelijke termijn, is ook in de rechtspraak van de Raad van State met betrekking tot het gedrag van de betrokken burger: alleen een burger die zelf niet stilzit, die zelf het bestuur aanmaant tot het nemen van een beslissing, zal bij de Raad van State kunnen rekenen op een sanctie bij stilzitten van het bestuur. De verzoekende partij kan volgens de rechtspraak van de Raad van State een overschrijding van een termijn van orde niet met succes inroepen wegens zijn eigen stilzitten.*
>
> *In casu beschikt verzoekende partij niet over het rechtens vereiste belang, zij toont dit alleszins niet aan. De bestreden beslissing kan bijgevolg niet vernietigd worden o.w.v. "laattijdigheid".*
>
> *Bovendien heeft verwerende partij ook rekening gehouden met de overschrijding van de beslissingstermijn, hetgeen aanleiding gaf tot het verlagen van het boetebedrag, zoals blijkt uit de bestreden beslissing.*

…

Ondergeschikt verzoekt verzoekende partij om een voorwaardelijke oplegging van de boete. Het staat echter vast dat verzoekende partij meerdere milieumisdrijven heeft gepleegd die aan haar toerekenbaar zijn. Bovendien heeft verzoekende partij gedurende de procedure tot boeteoplegging onterecht voorgehouden dat de lozing een ongeval betrof. Een voorwaardelijke oplegging is ook niet wettelijk voorzien, zodat het verzoek van verzoekende partij afgewezen dient te worden."

3.
Verzoekende partij volhardt in haar memorie van wederantwoord in essentie in het inleidend verzoekschrift, terwijl ook verwerende partij hieromtrent in haar laatste memorie geen aanvullende argumenten ontwikkelt.

Beoordeling door het College

1.
Verzoekende partij heeft het rechtens vereiste belang bij huidig bezwaar. Op basis van de redelijke termijneis als onderdeel van het zorgvuldigheidsbeginsel is de gewestelijke entiteit in beginsel verplicht om binnen een redelijke termijn een beslissing te nemen bij het opleggen van een bestuurlijke geldboete. Deze verplichting draagt in zich reeds het vermoeden van belangenschade in hoofde van de overtreder. Laatstgenoemde mag er op rekenen dat de punitieve sanctie, die in de vorm van een bestuurlijke geldboete wordt opgelegd, hem niet binnen een kennelijk onredelijke termijn ter kennis wordt gebracht, temeer gelet op de uiterst ruime vork - overeenkomstig artikel 16.4.27, lid 2 DABM- tussen de minimumboete van 0 euro en de maximumboete van 250.000 euro die door de gewestelijke entiteit binnen haar discretionaire bevoegdheid kan worden opgelegd.

Evenmin kan verzoekende partij worden verweten dat zij de bestuurlijke beboetingsprocedure op haar beloop zou hebben gelaten. Verzoekende partij diende bij de gewestelijke entiteit niet spontaan te informeren naar de stand van zaken, noch diende zij de gewestelijke entiteit aan te manen om een beslissing te nemen. Laatstgenoemde heeft zoals gesteld overeenkomstig het zorgvuldigheidsbeginsel de plicht om binnen een redelijke termijn een beslissing te nemen bij het opleggen van een bestuurlijke geldboete.

De exceptie inzake het belang van verzoekende partij bij het bezwaar is ongegrond.

2.
Artikel 16.4.37, lid 1 DABM luidt als volgt:

"Binnen een termijn van honderdtachtig dagen na de kennisgeving, vermeld in artikel 16.4.36, §1, beslist de gewestelijke entiteit over het opleggen van een alternatieve bestuurlijke geldboete … . De gewestelijke entiteit brengt de vermoedelijke overtreder … op de hoogte van haar beslissing binnen een termijn van tien dagen."

3.
De termijnen in artikel 16.4.37, lid 1 DABM zijn termijnen van orde. De decreetgever heeft geen sanctie bepaald die de overschrijding ervan van rechtswege bestraft. Een loutere overschrijding van deze termijnen heeft derhalve niet tot gevolg dat de gewestelijke entiteit haar bevoegdheid - conform artikel 16.4.25 DABM - verliest om een alternatieve bestuurlijke geldboete op te leggen.

Deze bevoegdheid vervalt overeenkomstig artikel 16.4.30 DABM pas vijf jaar na de datum van afsluiting van het proces-verbaal dat over het milieumisdrijf werd opgesteld. De door verzoekende partij ingeroepen laattijdigheid van de bestreden beslissing kan gelet op voormelde vaststelling niet leiden tot de onwettigheid van de bestreden beslissing, die werd genomen binnen de vervaltermijn voorzien in artikel 16.4.30 DABM.

4.
De ondergeschikte vraag van verzoekende partij om "*de bestuurlijke geldboete minstens voorwaardelijk op te leggen*" kan niet worden ingewilligd. Overeenkomstig artikel 16.4.25 DABM is een bestuurlijke geldboete een sanctie waarbij de gewestelijke entiteit een overtreder verplicht een geldsom te betalen, die overeenkomstig artikel 16.4.27, lid 2 DABM schommelt tussen de minimumboete van 0 euro en de maximumboete van 250.000 euro. Het DABM voorziet niet in de mogelijkheid om een (alternatieve) bestuurlijke geldboete voorwaardelijk op te leggen, maar enkel om de geldboete te differentiëren overeenkomstig de artikelen 16.4.4 DABM en 16.4.29 DABM.

In de bestreden beslissing wordt hiervan gebruik gemaakt doordat het boetebedrag wordt verlaagd in functie van de verstreken proceduretermijn, waaromtrent door verzoekende partij geen opmerkingen worden geformuleerd. De bestreden beslissing overweegt het volgende :

> *"Overwegende dat deze beslissingstermijn inmiddels verstreken is; dat AMMC in casu van oordeel is dat de feiten voldoende ernstig zijn om alsnog een bestuurlijke geldboete op te leggen; dat het evenwel aangewezen is om het boetebedrag te verlagen rekening houdend met de termijn die verstreken is sedert de start van de bestuurlijke boeteprocedure."*

5.
Ten overvloede kan nog worden opgemerkt dat de lange duurtijd die is verlopen sinds de respectievelijke kennisgevingen van het voornemen om een boete op te leggen niet nadelig was voor de beoordeling van de feiten door de gewestelijke entiteit, noch voor verzoekende partij zelf, terwijl zij hieromtrent evenmin enige opmerking formuleert. Verzoekende partij kon zich tijdens de boeteprocedure conformeren aan de regelgeving, terwijl uit de navolgende inspectieverslagen, waarvan de laatste dateert van 12 maart 2014 (met name ruim buiten de decretale ordetermijn), blijkt dat er ter hoogte van de achterliggende gracht geen sporen van lozing meer zijn, hetgeen erop duidt dat verzoekende partij structurele oplossingen nam om gelijkaardige misdrijven voortaan te vermijden. Deze elementen werden blijkens de uiteenzetting van de omstandigheden in de bestreden beslissing meegenomen als verzachtende omstandigheid, en hadden een gunstig effect op de hoogte van de geldboete. De bestreden beslissing overweegt hieromtrent het volgende :

> *"Overwegende dat overtreder … aanhaalt dat na het uitvoeren van de reinigingswerken geen vrachtwagens meer werden gekipt op haar terreinen; dat uit navolgende inspectieverslagen … blijkt dat er geen sporen van lozing meer terug te vinden zijn; dat bij het bepalen van de hoogte van de boete rekening wordt gehouden met de bereidheid van de overtreder om voor de vastgestelde schendingen maatregelen te nemen, die ertoe hebben geleid dat de illegale lozing niet meer voorvalt.*
>
> *Overwegende dat overtreder in navolging van de aanmaning d.d. 19 augustus 2011 de vrachtwagens enkel nog links vooraan reinigt, zodat het vuil water naar de straatriool zou vloeien en niet naar de gracht; dat bij het bepalen van de hoogte van de boete rekening*

wordt gehouden met de bereidheid van de overtreder om voor de vastgestelde schendingen maatregelen te nemen.
…"

Het derde bezwaar is ongegrond.

OM DEZE REDENEN BESLIST HET MILIEUHANDHAVINGSCOLLEGE

1. Het beroep is ontvankelijk maar ongegrond.

2. De behandeling van het beroep heeft geen kosten met zich gebracht, zodat een beslissing over de kosten van het geding zonder voorwerp is.

Dit arrest is uitgesproken in Brussel op de openbare zitting van 3 maart 2016 door het Milieuhandhavingscollege, vierde kamer, samengesteld uit:

Marc VAN ASCH	voorzitter van de vierde kamer
Geert DE WOLF	bestuursrechter
Pascal LOUAGE	bestuursrechter
	met bijstand van
Bram CARDOEN	toegevoegd griffier

De toegevoegd griffier, De voorzitter van de vierde kamer,

Bram CARDOEN Marc VAN ASCH